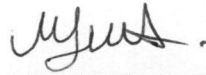

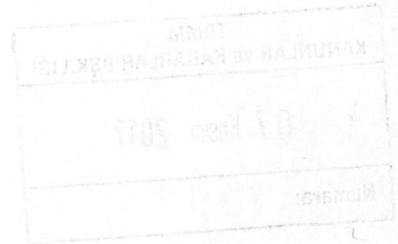
2235

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yoğun olarak Ege Bölgesi'nde kurulmuş olan jeotermal enerji santralleri (JES) havaya bıraktıkları gazlar, toprağa ve suya bıraktıkları akışkanlardaki ağır metaller nedeniyle ciddi çevre ve sağlık sorunlarına neden olmaktadır. JES'lerin sebep olduğu çevre sorunlarının, sağlık sorunlarının, tarımsal ve hayvansal üretime verdiği zararların ortaya konması, ortaya çıkan olumsuz sonuçların giderilmesi yönündeki çalışmaların belirlenmesi, özellikle çiftçilerin zararlarının karşılanması yönündeki adımların belirlenmesi amacı ile Anayasa'nın 98. Ve İhtüzüğün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Mizgin IRGAT

Bitlis Milletvekili

GEREKÇE

Ege Bölgesi tarımın yoğun olarak yapıldığı bir bölgedir ancak çevreye verdikleri zararlar sıkça gündem olan jeotermal enerji santralleri (JES) yine yoğun olarak bu bölgede inşa edilmektedir. Bölgenin Aydın, Manisa, Denizli, Afyon illerine yapılan JES'ler Türkiye'deki JES'lerin çoğunluğunu oluşturmaktadır. Uzun yaşayan insanları, verimli toprakları, çeşit çeşit tarım ürünleri ile bilinen yüz yılların tarım merkezi Aydın'ın köyleri, kasabaları, tarlaları hatta mezarlıkları bile boruları tarafından istila edilmiş, havası, suyu, toprağı kirlenmiştir. Aydın artık JES'lerden yayılan gazların sebep olduğu çürük yumurta kokusu ile anılır olmuştur.

İncir' in yanı sıra zeytin, pamuk, kestane, üzüm ve pek çok meyve sebze çeşidi Aydın'da yetişmektedir. JES'lerin denetiminin mevzuata uygun yapılmaması ve JES'lere tanınan serbestlik, JES kuyularının mevzuata uygun yapılmaması, akışkanların toprağı ve suya karışması Aydın'da incir tarımını yok etmeye başlamıştır. Toprağı ve suya karışan akışkanlar ağaçların ölmesine, havaya karışan gazlar incir ağaçlarının hastalanmasına, incirlerin kalitesinin ve rekoltesinin düşmesine neden olmuştur. Aydın Tabip Odası'nın açıkladığı raporlar, yapılan çalıştaylar sonucunda yayınlanan raporlar, TÜİK verileri, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Bölümü ve Adnan Menderes Üniversitesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından yapılan araştırmalar Aydın'da tarımın özellikle de incir üretiminin yavaş yavaş öldüğünü ortaya koymaktadır. Aydın'da tarımın yok olmaya başladığını ortaya koyan tüm bu veriler yok oluşa sebep olarak jeotermal elektrik santralleri (JES) göstermektedir.

JES'lerin havaya, toprağı ve suya bıraktığı ağır metaller halk sağlığı üzerinde ciddi etkilere de sahiptir. JES'lerden salınan gazlar ve akışkanların havaya, suya ve toprağı karışması, bu atıkların Menderes Çayı'na bırakılması, jeotermallerin denetimsiz bırakılmış olması Aydın halkının bugün karşı karşıya olduğu sağlık tablosunda büyük paya sahiptir. TÜİK verilerine göre 2016 yılında Aydın'da meydana gelen ölümlerin yüzde 48.7'si dolaşım sistemi, yüzde 17.3'ü kanser, yüzde 11.7'i solunum sistemi, yüzde 3.1'i endokrin ve metabolizma hastalıklarına bağlı meydana gelmiştir. Aydın'da çevre kirliliğine bağlı sağlık sorunları yıllar içinde artmış, üst solunum yolu rahatsızlıkları yaşanan acil vakaları sıklaştırmıştır. Sadece insanlar değil hayvanlar da JES'lerin yarattığı kirlilikten zarar görmüştür. JES'lerin suyuyla kirlenen Menderes Nehri'nden su içen hayvanlar telef olmuştur.

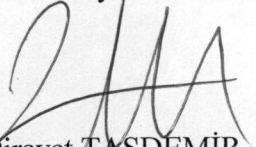
Tüm bu ifade edilenler doğrultusunda başta Aydın olmak üzere kuruldukları tüm illerde JES'lerin ekosisteme, insan sağlığına, çevreye, tarıma, ekonomiye etkilerinin bir kez daha düşünülmesi, bu alandaki sorunların tespit edilmesi gerekiyor. Dünyanın pek çok ülkesinde temiz enerji olarak kabul edildiği için tercih edilen jeotermal enerjinin Aydın'da neden bir canavara dönüştüğünün araştırılması, tüm zararlarıyla ortaya konması, özellikle çiftçinin zararının nasıl karşılanacağını tespit, şimdiye kadar verilmiş zararlardan nasıl dönüleceği ve gelecekte ortaya çıkacak etkilerinin ne olabileceği konularının görüşülüp tartışılması ve gerekli çözümlerin üretilmesi gerekmektedir. Tüm bu hususlar bir meclis araştırmasını gerekli kılmaktadır.

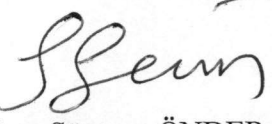

Filiz KERESTECIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

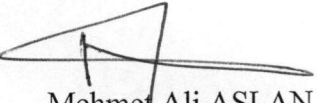

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

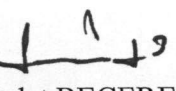

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

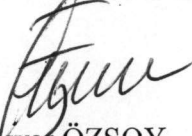

Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

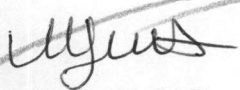

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

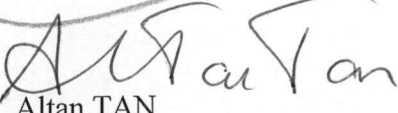

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

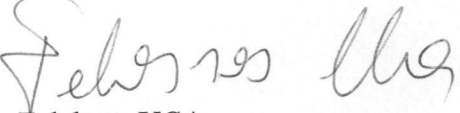

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

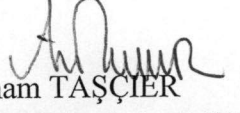

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

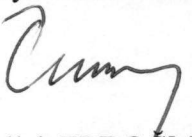

Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

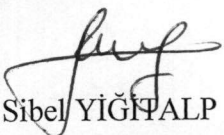

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

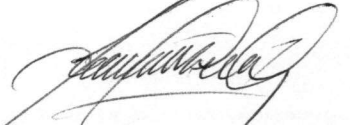

İmam TAŞÇI
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili